

RADA MIEJSKA W LUBAWCE

Plac Wolności 1, 58-420 Lubawka
tel. 516 319 439 fax 75 74 11 262
www.lubawka.eu e-mail: lubawka@lubawka.eu

RADA MIEJSKA w LUBAWCE
WPLYNEŁO DNIA 24.10.2024
L.dz. 290 Zał.
Podpis.

Lubawka, dnia 23 października 2024 r.

Pan Andrzej Wojdyła
Burmistrz Miasta Lubawka
w/m

Na podstawie art. 24 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r., o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1465) składam interpelację dotyczącą realizacji przez organ wykonawczy spraw w zakresie dowozu dzieci zamieszkujących w naszej gminie do szkół dla których Gmina Lubawka jest organem prowadzącym. Sprawy ta mają istotne znaczenie dla gminy z racji liczby osób, których bezpośrednio dotyczy tą kwestia, zmian w sposobie i zakresie realizacji tych spraw wprowadzonych w miesiącu sierpniu br., oraz sposobu informowania o sprawie rodziców dzieci szkolnych i radnych Rady Miejskiej w Lubawce. Ponieważ do Rady Miejskiej w Lubawce, a także bezpośrednio do poszczególnych radnych trafiają liczne zapytania rodziców, pisma i prośby o interwencje, nieodzownym jest uzyskanie rzetelnych informacji w przedmiotowej sprawie bezpośrednio od organu wykonawczego, w związku z czym proszę o odpowiedź na niniejszą interpelację zgodnie z art. 24 ust. 6 i ust. 7 ustawy o samorządzie gminnym.

Opis stanu faktycznego:

W dniu 21 sierpnia 2024 r., w Biuletynie Informacji Publicznej opublikowano Zarządzenie nr 187/2024 Burmistrza Miasta Lubawka z dnia 19 sierpnia 2024 r., w sprawie zwrotu kosztów przejazdów środkami komunikacji publicznej dzieci i uczniów realizujących obowiązek szkolny w placówkach na terenie Gminy Lubawka. W konsekwencji wprowadzenia omawianego zarządzenia istotnym zmianom uległ sposób i zakres realizacji przez gminę czynności w zakresie dowozu dzieci zamieszkujących w naszej gminie, do szkół dla których Gmina Lubawka jest organem prowadzącym.

Przed dniem wprowadzenia wyżej wymienionego zarządzenia, zgodnie z posiadanymi informacjami, czynność dowozu dzieci do szkół realizowano na podstawie porozumienia z PKS sp. z o.o. w Kamiennej Górze, które przewidywało zakup przez gminę Lubawka biletów na kursy regularne według faktycznego zapotrzebowania, a następnie przekazywanie tych biletów rodzicom dzieci szkolnych. W świetle posiadanych informacji, wydaje się również pewnym, że bilety były wówczas przekazywane na rzecz wszystkich dzieci dojeżdżających do szkół w granicach gminy Lubawka, bez względu na odległości dzielące ich szkołę i ich miejsce zamieszkania. Gmina Lubawka zapewniała także opiekuna na czas trwania i na trasie dowozu.

W tym kontekście należy zauważyć, że kwestie dowozu dzieci do placówek oświatowych regulują przede wszystkim przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r., Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 737), w szczególności art. 39 ust. 2 i ust. 3. Wymienione przepisy, od dłuższego czasu nie uległy zasadniczej zmianie, i rozróżniają w zakresie dowozu dzieci:

1) obowiązki gminy określone w art. 39 ust. 3 pkt 1 ustawy,

2) uprawnienia gminy o charakterze fakultatywnym wskazane w art. 39 ust. 3 pkt 2 ustawy.

W myśl wyżej przytoczonych przepisów, jeżeli droga dziecka z domu do szkoły, w której obwodzie dziecko mieszka, przekracza odległości określone w art. 39 ust. 2 ustawy, obowiązkiem gminy jest zapewnienie bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu dziecka albo zwrot kosztów przejazdu dziecka środkami komunikacji publicznej, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice, a do ukończenia przez dziecko 7 lat - także zwrot kosztów przejazdu opiekuna dziecka środkami komunikacji publicznej.

Co istotne, a dotychczas wydaje się marginalizowane w sprawie, jeżeli odległości określone w art. 39 ust. 2 ustawy nie są przekroczone, gmina może (choć nie musi) zorganizować bezpłatny transport zapewniając opiekę w czasie przewozu. Z regulacji art. 39 ust. 3 pkt 2) ustawy wynika zatem, że gmina jest uprawniona (zadanie własne fakultatywne) do zorganizowania w sensie faktycznym bezpłatnego transportu i zapewnienia opieki w czasie przewozu w przypadkach, gdy długość drogi dziecka z domu do szkoły nie przekracza odpowiednio odległości wskazane w art. 39 ust. 2 ustawy tj.: 3 km - w przypadku uczniów klas I-IV szkół podstawowych oraz 4 km - w przypadku uczniów klas V-VIII szkół podstawowych (tak np.: wyrok WSA w Rzeszowie z 11 czerwca 2019 r., sygn. II SA/Rz 390/19).

W obecnym stanie faktycznym, wskutek zmian w zakresie realizacji przez gminę czynności związanych z dowozem dzieci do placówek oświatowych, wprowadzonych przez organ wykonawczy (Burmistrza Miasta Lubawka) wymienionym na wstępie zarządzeniem, zaprzestano świadczeń dowozu dzieci o charakterze fakultatywnym, a w konsekwencji możliwości dojazdu do szkoły w formie nie obciążającej budżetu gospodarstwa domowego pozbawionych zostało co najmniej:

a) 27 dzieci dla których szkoła do której uczęszczają nie jest szkołą obwodową,

b) 8 dzieci z Jarkowic dotychczas korzystających z dojazdów do SP Miskowice,

czego dowodem są pisma rozgoryczonych mieszkańców gminy będących jednocześnie rodzicami uczniów dla których gmina otrzymuje subwencję oświatową, a także wystąpienia ich przedstawicieli na posiedzeniu połączonych komisji Rady Miejskiej oraz na sesji Rady Miejskiej we wrześniu 2024 r., oraz niezliczone interwencje u poszczególnych radnych. Radzie Miejskiej nie jest do końca wiadome czy są to wszystkie przypadki dzieci pozbawionych prawa do nieodpłatnego biletu.

Nadmieniam, że w zgodnej ocenie części radnych, pracownicy organu wykonawczego wprowadzili w błąd również Radę Miejską wskazując, że zmiana sposobu finansowania biletów niezbędnych dla dowozu dzieci do szkół, nie wpłynie faktycznie na zakres i wymiar świadczeń uzyskiwanych przez rodziców uczniów szkół podstawowych z terenu naszej gminy, a będzie zmianą wyłącznie techniczną w zakresie sposobu obsługi administracyjnej i obiegu dokumentów. Faktyczny obraz sytuacji został Radzie Miejskiej przedstawiony dopiero we wrześniu br., najpierw przez przedstawicieli rodziców na posiedzeniu połączonych komisji Rady Miejskiej w dniu 23 września 2024 r., a przez Burmistrza Miasta w formie pisma z 26 września 2024 r. znak WR.4464.5.2074.

Zrozumiąły i nie budzący wątpliwości jest fakt, że realizacja porozumienia z PKS sp. z o.o., w Kamiennej Górze w dotychczasowej formie, była niemożliwa ze względu na regulacje prawne dotyczące udzielania zamówień publicznych. Niemniej jednak sposób przygotowania i wprowadzenia zmiany sugeruje brak dobrego i merytorycznego przygotowania wprowadzonej zmiany, a przede wszystkim rzetelnej analizy skutków wprowadzenia Zarządzenia nr 187/2024 Burmistrza Miasta Lubawka z dnia 19 sierpnia 2024 r., przez urzędników samorządowych działających w imieniu organu wykonawczego. Całość działań, które

RADA MIEJSKA W LUBAWCE

Plac Wolności 1, 58-420 Lubawka
tel. 516 319 439 fax 75 74 11 262
www.lubawka.eu e-mail: lubawka@lubawka.eu

nastąpiły po wprowadzeniu zarządzenia jednoznacznie kojarzy się z reakcją post factum, do tego reakcją istotnie spóźnioną.

W świetle obecnie prezentowanego stanowiska nasuwają się także wątpliwości dotyczące postępowania organu we wcześniejszym okresie tj. w okresie obowiązywania porozumienia z PKS sp. z o.o. w Kamiennej Górze, i braku – już wówczas – prawidłowego rozumienia i przestrzegania treści przepisów art. 39 ustawy Prawo oświatowe, niezależnie od przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych.

W związku z powyższym proszę o precyzyjne i zwięzłe odpowiedzi na poniższe zapytania.

Kierowane pytania:

- 1) Który wydział organizacyjny Urzędu Miasta Lubawka i którzy pracownicy realizowali oraz nadzorowali, sprawy związane z przygotowaniem i zawarciem, a w szczególności z realizacją porozumienia z PKS sp. z o.o. w Kamiennej Górze w sprawie zakupu biletów przez Gminę Lubawka, w okresie minionego roku szkolnego 2023/2024? W szczególności, kto z ramienia gminy odpowiadał za organizację i prawidłowość procesu przydzielania biletów (weryfikacji prawa do ich otrzymania), a także zgodność tego procesu z przepisami ustawy Prawo oświatowe?
- 2) Kiedy i na jaki okres zawarto, oraz kiedy rozwiązano przedmiotowe porozumienie, a także kto zaopiniował je pod względem formalno-prawnym? Proszę jednocześnie o przekazanie kopii tego porozumienia wraz z odpowiedzią na niniejszą interpelację.
- 3) Czy świadczenia udzielane rodzicom w ramach przedmiotowego porozumienia (w formie biletu miesięcznego), były - w rozumieniu ustawy Prawo oświatowe - formą zapewnienia bezpłatnego transportu i opieki nad dziećmi w drodze do szkoły, czy też formą zwrotu kosztów przejazdu dziecka środkami komunikacji publicznej?
- 4) Czy celem zawartego porozumienia była wyłącznie realizacja przez gminę czynności o charakterze obowiązkowym, o których mowa w art. 39 ust. 3 pkt 1) ustawy Prawo oświatowe, czy również realizacja uprawnień fakultatywnych, o których mowa w art. 39 ust. 3 pkt 2) ustawy Prawo oświatowe?
- 5) Który wydział organizacyjny Urzędu Miasta Lubawka i którzy pracownicy bezpośrednio nadzorowali proces przygotowania (opracowania) Zarządzenia nr 187/2024 Burmistrza Miasta Lubawka z dnia 19 sierpnia 2024 r., w sprawie zwrotu kosztów przejazdów środkami komunikacji publicznej dzieci realizujących obowiązek szkolny w placówkach na terenie Gminy Lubawka?
- 6) Jeżeli zawarte porozumienie obejmowało również uprawnienia fakultatywne, o których mowa w treści art. 39 ust. 3 pkt 2) ustawy Prawo oświatowe, to z jakich przyczyn pominięto grupę osób korzystających z tych uprawnień w toku opracowania Zarządzenia nr 187/2024 Burmistrza Miasta Lubawka z dnia 19 sierpnia 2024 r., w sprawie zwrotu kosztów przejazdów środkami komunikacji publicznej dzieci i uczniów realizujących obowiązek szkolny w placówkach na terenie Gminy Lubawka, tj.: z jakich przyczyn ograniczono tym zarządzeniem krąg uprawnionych rodziców?

7) Czy w toku realizacji porozumienia tj.: przekazywania biletów rodzicom, weryfikowano przynależność dzieci do szkół obwodowych lub pozaobwodowych, a także weryfikowano odległości miejsca zamieszkania tych dzieci od szkoły obwodowej? Kto w świetle regulaminu organizacyjnego Urzędu Miasta i zakresów obowiązków poszczególnych pracowników winien dokonywać takiej weryfikacji oraz nadzoru nad tym procesem?

8) Skoro przepisy art. 39 ustawy Prawo oświatowe zasadniczo nie uległy zmianie od dłuższego czasu, to dlaczego w ramach porozumienia przekazywano bilety dzieciom uczęszczającym do szkoły poza obwodowej, skoro obecnie prezentowane stanowisko organu jest takie, że przepisy ustawy Prawo oświatowe odnoszą się wyłącznie do dzieci uczęszczających do szkoły obwodowej?

9) Czy przed wydaniem Zarządzenia nr 187/2024 Burmistrza Miasta Lubawka z dnia 19 sierpnia 2024 r., w sprawie zwrotu kosztów przejazdów środkami komunikacji publicznej dzieci i uczniów realizujących obowiązki szkolny w placówkach na terenie Gminy Lubawka, dokonano jakiegokolwiek analizy i oceny skutków społecznych i finansowych jego wprowadzenia?

Jeżeli tak, to kiedy dokonano takiej analizy i czy dla celów jej przeprowadzenia pozyskano niezbędne dane? (jeżeli tak to jakie to były dane, czy zebrano listy uczniów z adresami zamieszkania, zestawienie odległości miejsc zamieszkania dzieci od szkoły obwodowej, kwerenda dostępnego orzecznictwa i stanowisk instytucji kontrolujących)?

10) Jeżeli dokonano analizy, o której mowa w pytaniu poprzedzającym, to dlaczego Radzie Miejskiej w Lubawce oraz rodzicom nie przedstawiono w sposób pełny i obiektywny wyników tej analizy, w szczególności skutków wprowadzenia tego Zarządzenia, i aż do dnia 16 września br., przedstawiano te kwestie w sposób niepełny lub wprowadzający w błąd zarówno rodziców uczniów jak też radnych tj.: sugerując, że zmianie ulegną jedynie kwestie techniczno-administracyjne (głównie związane z formami i sposobem dokumentowania wydatków z budżetu gminy), natomiast wprowadzane zmiany nie będą negatywnie oddziaływały na dotychczasowy krąg beneficjentów przedmiotowych świadczeń?

11) Jeżeli nie dokonano analizy, o której mowa, to z jakich przyczyn zaniechano lub nie zrealizowano takich czynności, których potrzeba wykonania wypływa wprost z zasady starannego i obiektywnego działania organów administracji publicznej oraz zasady dokładnego wyjaśniania stanu faktycznego?

12) Dlaczego wniosek do Regionalnej Izby Obrachunkowej o wyjaśnienia w przedmiotowej sprawie, dotyczącej stosowania przepisów o finansach publicznych, skierowano dopiero w dniu 20 września 2024 r., tj.: miesiąc po dacie wydania Zarządzenia nr 187/2024 Burmistrza Miasta Lubawka z dnia 19.08.2024 r., a nie przed wydaniem tego zarządzenia, skoro mogło ono istotnie wpłynąć na kształt i treść przedmiotowego zarządzenia oraz zakres jego stosowania?

Powyższe pytanie wymaga odpowiedzi, głównie dlatego, że w piśmie z dnia 26 września 2024 r., znak WR.4464.5.2074, kierowanym do przedstawiciela rodziców a także do wiadomości Przewodniczącego Rady Miejskiej w Lubawce, w sposób wyraźny podkreśla się, że pracownikom organu wykonawczego, była i jest dobrze znana, wielość i rozbieżność orzecznictwa sądowo-administracyjnego oraz stanowisk różnych instytucji posiadających uprawnienia kontrolne względem gmin?

RADA MIEJSKA W LUBAWCE

Plac Wolności 1, 58-420 Lubawka
tel. 516 319 439 fax 75 74 11 262
www.lubawka.eu e-mail: lubawka@lubawka.eu

13) Czy faktycznie po wprowadzeniu przedmiotowego zarządzenia zaistniały przypadki, w których część dzieci zamieszkujących w tej samej miejscowości i korzystające z dojazdu do szkoły środkiem transportu publicznego, nie otrzymują refundacji kosztów biletu podczas gdy ich rówieśnicy z tej samej miejscowości i poruszający się tym samym środkiem transportu, taką refundację otrzymują? Ile jest takich przypadków i w jakich miejscowościach gminy zamieszkują dzieci pozbawione refundacji kosztów biletu?

Doprecyzowuję, że chodzi tu o przypadki w których dom dziecka jest położony w odległości poniżej 3 km od budynku szkoły mimo iż faktycznie dziecko pokonuje do szkoły odległość powyżej 3 km, ponieważ musi „cofnąć się” aby dojść do przystanku komunikacji publicznej?

Jakie organ wykonawczy prezentuje stanowisko w tym zakresie i w jaki sposób określa odległość domu od szkoły, mając na uwadze fakt, że przepisy prawa w żaden sposób nie precyzują kryteriów mierzenia omawianych odległości, o których mowa w art. 39 ustawy Prawo oświatowe i dopuszczają w tym zakresie rozwiązania racjonalne i obiektywne, a orzecznictwo podtrzymuje stanowisko, nie musi to być droga najkrótsza, a także że mierzeniu podlegać powinna powszechnie użytkowana droga publiczna, jaką dziecko pokonuje zwyczajowo do szkoły i która umożliwia dowóz zwykłymi środkami przewozu (tak m.in.: wyrok WSA w Gdańsku z dnia 7 lipca 2022 r., sygn. III SA/Gd 1104/21).

14) Czy gmina Lubawka zapewnia aktualnie (tj. od września br.) opiekę (opiekuna) w czasie i na trasach dowozu dzieci, którym refunduje się koszty biletu, i czy w ocenie organu jest to zgodne z brzmieniem art. 39 ust. 3 pkt 1) ustawy Prawo oświatowe? Literalna treść tego przepisu wskazuje bowiem na obowiązek opieki wyłącznie w przypadku zapewniania bezpłatnego transportu, nie zaś w przypadku refundacji kosztów przejazdu, który zapewniają rodzice.

15) Czy organ wykonawczy planuje organizować w tym i kolejnym roku szkolnym, fakultatywny dowóz dzieci do szkół o którym mowa w art. 39 ust. 3 pkt 2) ustawy Prawo oświatowe, czy będzie ograniczał się wyłącznie do zakresu świadczeń stanowiących jedynie obowiązek gminy?

16) Czy organ wykonawczy podziela stanowisko, że prawidłowe i zgodne z prawem byłoby zapewnienie uczniom uczęszczającym do szkoły w gminie Lubawka nie będącej ich szkołą obwodową, świadczeń fakultatywnych tj.: bezpłatnego transportu poprzez zakup biletów bezpośrednio przez gminę, jeżeli wydatek gminy z tym związany nie przekroczyłby kwoty 130.000 złotych netto, stanowiącej próg od którego stosuje się przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych? Jeżeli nie, to proszę uzasadnienie tego stanowiska.

17) Wniosek skierowany do Regionalnej Izby Obrachunkowej w dniu 20 września 2024 r., dotyczy wyłącznie kwestii dzieci uczęszczających do szkoły nie będącej dla nich szkołą obwodową. Z związku z tym proszę o informację jak i kiedy organ wykonawczy zamierza rozwiązać poruszane kwestie w odniesieniu do dzieci, które dojeżdżają do szkół obwodowych z miejscowości innych niż miejscowość w której znajduje się szkoła, a jednocześnie w wyniku zmian wprowadzonych przez organ, utraciły prawo do biletu oraz refundacji kosztów przejazdu ponieważ zamieszkują w odległościach mniejszych niż wskazane w art. 39 ust. 2 ustawy Prawo oświatowe (np.: Jarkowice, Bukówka)?

Z poważaniem

Mieczysław